Kuruåŋ Ɔ Bɛmpa Ådåru

1 [1]Ka ɔtəpɛr Ɔkuru ɔ bɛmpa ådåru rəlolok bɛ rɛyi kok
årå yi rokɔm kati. [2]Kuruåŋ ɔ tha poŋyɛ kå sål åŋthɔf n
to åŋ ba kəyie ɔwa koko rətha, yiyiåŋ riåŋ. Åŋsum aŋ gbəp
åmborofoni ŋa åmånt. [3]Kå Ɔkuru ɔ yamari, ɔ pa, "Tå kåwal
kəyi." Ɔwa kå kåwalɛ kəyi. [4]Kå Ɔkuru ɔ nənk kəpa kåwal
kəfinɔ. Kå Kuruåŋ ɔ gbaski kåwalɛ, kəwur ka åŋsum. [5]K
Kuruåŋ ɔ tela kåwalɛ, åŋrey, ka ɔ tela åŋsum råfɔy. Kå råf
rəthas, ɔwa kå råbəth rəder kå pəyi åŋrey åtɔtɔkɔ.
6 Kå Ɔkuru ɔ pa, "Tå ådɛk åŋ yi kətɔŋ ka åmånt." [7]K
Kuruåŋ ɔ təpi åŋdɛk, ɔwa kå ɔ gbaski åmånt, åme
roratha, ka åŋdɛk kəwur ka åmånt, åme yi rokɔm kati
Kå pəyɔnɛ mɔ må ɔ botəse. [8]Kå Ɔkuru ɔ tela åŋdɛk åkur
ɔwa kå råfɔy rɛyi råbəth rəthas, kå pəyi åŋrey åŋe bek
måraŋe.
9 Kå Ɔkuru ɔ yamari, ɔ pa, "Tå åmånt åme yi rorath
ka åkuru mə thonklanɛ dɛr ɔkin, kama åŋgbåŋ åwosi å
tɔrinɛ." Ɔwa kå pəyɔnɛ yi. [10]Kuruåŋ ɔ tela åŋgbåŋ åwo
åŋthɔf, åmånt thonklanɛ dɛr ɔkin, kå ɔ tela ma kəba
kəbana. Kå Kuruåŋ ɔ nənk kəpa ɔ finɔ. [11]Kå Kuruåŋ ɔ p
"Tå åŋthɔf åŋ ba yɛt ɛlɔkɔ ɛye ba måter rɛyi ɛye ba måkom
ka tåpekapeka tati." Ɔwa kå pəyɔnɛ yi. [12]Kå åŋthɔf a
ba ɛyɛt ɛlɔkɔ ya måter məgbaskɛgbaskɛ rɛyi ɛyint t
måkomi ŋin o ŋin ka kåpeta kati. Kå Kuruåŋ ɔ nənk kəp
ɔ finɔ. [13]Kå råfɔy rɛyi råbəth rəthas, ɔwa kå pəyi åŋrey åŋ
bekå məsas.
14 Kå Kuruåŋ ɔ pa, "Tå ɛmothå ɛ yi ka åkuru rokɔ
ta kå gbaski åŋrey kəwur ka råfɔy. Ɔwa ɛmotha ɛye kåm
ɛ yi ɛlɔmarå ya ɔtəpər wa åŋrey rɛyi ɔwe ka kårenåŋ, yi
målɔkɔ mə a yɔ åmet ma kå båthoe. [15]Ɔwa tå ɛyi ɛmoth

ka ȧkuru rəkɔm ta kȧmothər ȧŋthɔf." Ɔwa kȧ pəyɔnɛ yi.
16 Kȧ Kuruȧŋ ɔ bɛmpa ɛmotha ɛbana yɛrəŋ, ȧŋmotha ȧŋe
thȧ bondae, ŋi ŋȧ mə gbəkȧ rȧyaŋ, ɔwa ȧŋ lɔl ŋi, ŋa mə
gbəkȧ rȧfɔy; ɔwa kȧ ɔ kȧl sɔ bɛmpa ȧtɔs. 17 Kȧ Kuruȧŋ ɔ
bot ɛmothȧ ɛye ka ȧkuru rokɔm tə kəmothər ȧŋthɔf. 18 Ɔ
bot yi kanka ɛ gbəkȧ rȧyaŋ rɛyi rȧfɔy, ɔwa tə kəkȧl sɔ gbaski
kȧwalɛ, kəwur ka ȧŋsum. Kȧ Kuruȧŋ ɔ nənk kəpa ɔ finɔ.
19 Kȧ rȧfɔy rɛyi rȧbəth rəthas ɔwa kȧ pəyi ȧŋrey ȧŋe bekȧ
manlɛ.

20 Kȧ Kuruȧŋ ɔ pa, "Tȧ ȧmȧnt mə la rɛyi yɛt ɛkəli
ɛgbaskɛgbaskɛ, ɔwa ta ɛbȧmp aŋ fȧl ka aŋfena, aŋ gbəkinɛ
ŋi." 21 Ɔwa kȧ Kuruȧŋ ɔ təpi ɛsɛm aninis ka ȧmȧnt rəkor
rɛyi koko bɛ ȧre yi rie ka tȧpeka təŋaŋ. Ɔ kȧl sɔ təpi ɛbamp
agbaskɛ bɛ. Ka Kuruȧŋ ɔ nənk kəpa ɔ finɔ. 22 Kȧ Kuruȧŋ
ɔ ruba ŋa ɔwa ɔ kȧl sɔ yamari ŋa, ɔ pa, "Kom nu kȧmȧ nə
bȧrnɛ kanka nə lasər ȧmȧnt ma tȧbȧŋ, ɔwa tȧ ɛbȧmp sɔ aŋ
bȧrnɛ ka ȧŋthɔf." 23 Kȧ rȧfɔy rɛyi rȧbəth rə thas ɔwa kȧ
pəyi ȧŋrey ȧŋe bekȧ tamathe.

24 Kȧ Kuruȧŋ ɔ yamari, ɔ pa, "Tȧ ȧŋthɔf ȧŋ ba ɛsɛm
agbaskɛgbaskɛ, tȧsɛm ȧtɔl rɛyi aŋe ro kȧnth, tȧsɛm abana
rɛyi aŋlɔl, kȧ tȧpeka təŋaŋ." Ɔwa kȧ pəyi yi. 25 Kȧ Kuruȧŋ
ɔ bɛmpa tȧsɛm atɔl rɛyi aŋe ro kȧnth, tȧsɛm abana rɛyi
aŋlɔlȧŋ ɔ bɛmpa ŋa bɛ ka tȧpeka təŋaŋ. Kȧ Kuruȧŋ ɔ nənk
kəpa ɔ finɔ.

26 Kȧ Kuruȧŋ ɔ pa, "Tȧ sə bɛmpa aŋfəm akəpet ka
aŋmɔl ȧsu, ɔwa kȧmȧ aŋ gbəkȧ ɛsɛm rɛyi ɛyɛt bɛ, sə po
bɛmpa ka ȧŋthɔfe." 27 Kȧ Kuruȧŋ ɔ təpi aŋfəm akəpət kȧ
mȧbȧlȧnɛ mɔŋ. Ɔ təpi ɔruni rɛyi ɔbɛraŋ. 28-29 Kȧ Kuruȧŋ ɔ
ruba ŋa ɔwa kȧ ɔ kȧl sɔ yamari ŋa kə pae, "Kom nu kȧmȧ
nə bȧrnɛ kanka nə lasər ȧŋthɔf, ɔwa kȧmȧ nə gbəkȧ ŋi;
kȧmȧ nə kȧl gbəkȧ ɛlop rɛyi koko bɛ mə kɔth ka ȧŋthɔfe.
I po sɔŋ nu ɛyint yi ɛtɛpɛs bɛ məkom kȧ ȧŋthɔf ɔwa kȧmȧ
ɛyi ɛdi ta ȧtȧnu." 30 Kȧ Ɔkuru ɔ pa, "Tȧsɛm yi ɛbȧmp sɔ i
po ŋa sɔŋ ȧkereŋ rɛyi ɛbumȧ bɛ ta ȧdarədi rə ŋaŋ." Ɔwa
kȧ pəyi yi. 31 Kȧ Kuruȧŋ ɔ nənk kəpa ȧre bɛ ɔ po təpi rə
finɔ ɔthasər. Kȧ rȧfɔy rɛyi rȧbəth rə thas. Ɔwa kȧ pəyi ȧŋrey
ȧŋe bekȧ tȧmthrukine.

2 1 Kà Ɔkuru ɔ po təpi àdàru rəlolok bɛ rɛyi koko bɛ àrɛ
yi rie. 2 Kuruàŋ ɔ poŋ màpanth ma kàtəpi ka aŋrey bekà
tàmthrukine, ɔwa kà ɔ fɔthanɛ ka àŋrey bekà tàmthədɛrəŋe.
3 Kà Ɔkuru ɔ ruba àŋrey ŋati, kà ɔ gbaski ŋi tə kəyi àrey ŋə
kəbàtho. 4 Ɔwa tàkur ta kàtəpi àdàru rəlolok bɛ tià te.

Aŋkunk Ŋa Ro Idɛn

Mà Yawɛ Ɔkuru ɔ təpi àdàru rəloloke, 5 ɛtɛpəs ɛyiyɛ,
ɔwa koko rə tha layɛ lɔkɔ ka àŋthɔfàŋ. Pəyi mɔ yɛŋ,
àtesomae Ɔkuru ɔ tha layɛ thorà kɔmàŋ tə kəbɔys àŋthɔf,
ɔwa wuni ɔ tha layɛ yiàŋ tə kəgbus àŋthɔfàŋ. 6 Àmànt mə
la gbo wur ka àŋthɔf ro ratha ta kà bɔys àŋthɔf. 7 Kà Yawɛ
Ɔkuru ɔ wɔth kàthɔf, ka ɔ bɛmpa wanduni kəwur ka kàthɔf
kati, kà Ɔkuru ɔ fɛnd ɔwanduni ɔwe ɔ bɛmpae, àŋfef ŋa
àŋseəm kà màkul ma àŋsoth ŋɔŋ. Kà ɔwuni ɔwe ɔ səkɛ
wanduni ba àŋesəm. 8 Kà Yawɛàŋ Ɔkuru ɔ tɛp àkunk ka
kàthɔrɔŋ ka ɔdɛr a tela Idɛn, kà ɔ bot ri ɔwuni kəpet ɔ pɔ
bɛmpae. 9 Rokor ka àŋkunk aŋei, Ɔkuru ɔ yɔ yint ɛfinɔ
ɛgbaskɛgbaskɛ ɛ lɔkɔ ri ɛye ba məkomi məbɔthi di. Ratɔŋ
ka àŋkunk ŋati, rà àŋənt ŋa àŋesəmo rɛyi àŋənt ŋa kàtàrà
tàləs rɛyi tàfinɔ ɛ təmà.
10 Kəbàŋ kəla yiri ka àŋkunk àŋe. Kàbàŋ kati kà məsɔŋ
mànt ka ɛtɛpəs. Mà kàbàŋ àke kəthasnɛ ro Idɛne kà
kəgbàyànɛ rə təbàŋ tanlɛ tələm. 11 Ka àte gbàyànɛe kà
tɔtɔkɔ kà yi Pishɔŋ, ki kəgbəkinɛ ka àŋthɔf mə àtela Habila.
12 Nɔ rà màboŋɔ mətànk məfinɔ məyi. Ɔwa sɔ rà aŋsɛnth
àfɔlfɔl rɛyi màsar məkɛŋ məyi. 13 Kàbàŋ kələm kà yi Kihɔn.
Ki kà gbəkinɛ ka àŋthɔf mà a tela Kush. 14 Kàbàŋ kələm
kàyi Taykris, àke mə gbɔngbəli ka kàthɔrɔŋ ka àŋthɔf mə
a tela Asiriya. Kàbàŋ kələpsɔ kàyi Yufretis.
15 Kà Yawɛ Ɔkuru ɔ bot ɔwanduni ɔ po bɛmpa ka
àŋkunk àŋe kanka ɔ wasər ŋi, ɔ kàl sɔ bumər ŋi. 16 Kà Ɔkuru
ɔ kànɛ ɔwanduni ɔwe kəpa, “Màkomi ma ɛyint ɛye bɛ məyi
darədi ta àtàmu, 17 kɛrɛ te di màkomi ma àŋent ŋa kàtàrà
tàfinɔ rɛyi tàləs. Aŋlɔkɔ mà ŋ di màkomi ma àŋənt ŋati
àŋee, ŋ tə fi ka àŋrey ŋati.”
18 Kà Yawɛ Ɔkuru ɔ pa, ka àŋmerà ŋɔŋ, “Pə maryɛ

ɔwanduni ɔwe tə kəyi kɔn son. I ti bɛmpanɛ kɔ ukos ɔwe
mə marànɛ kɔe." 19 Ɔwa Kà Ɔkuru ɔ gbasi kəthɔf kəlɔl ka
aŋthɔf. Kà ɔ bɛmpa ɛsɛm bɛ rɛyi ɛbàmp bɛ kəwur ka kàthɔf
ɔ wɔthe. Kà Ɔkuru ɔ kàrà ɛsɛm aŋe bɛ ka ɔwanduni ɔwe
kàmà ɔ bàk ŋa àmɛs. Ɔwa yà ŋaŋ bɛ aŋ sɔthɔ àmes məŋaŋ
yɛŋ. 20 Ɔwuni kɔnɔ sɔŋ ɛsɛm bɛ mes. Kɛrɛ ukin ɔ yiɛ ka
ɛsɛm aŋe, ɔwe məyi ukos ubeki tə kəmarànɛ kɔ. 21 Ɔwa kà
Yawɛ Ɔkuru ɔ yɔ kàmà ɔwanduni ɔ dirà ɔbɔlɔŋ. Mà ɔ yi ka
kàdirà, kà Ɔkuru ɔ wurà kəsək kin ka tàsək təmɛrɔ ta ɔwuni
ɔwe. Kà Ɔkuru ɔ gbəpər ɔdɛr ro ɔ wurà kàsək kin kati rɛyi
àdɛràŋ. 22 Kà Yawɛ Ɔkuru ɔ bɛmpa wunibom rɛyi kàsək
àke ɔ wurà ka ɔwanduni ɔ mɔtha bɛmpae. Kà Ɔkuru ɔ kàrà
ɔbɛra ɔwe ka ɔwanduni. 23 Kà ɔwanduni ɔwe ɔ pa ka ɔbɛra
ɔwe, "Kələpsɔ thɔŋ bɛ i sɔthɔ ɔwe sə bàlànɛe, kəbànth
kəwur ka tàbànth tàmi, rɛyi àdɛr kəwur ka àŋdɛr àmi. I ti
tela kɔ wunibom salata kəyi Ɔkuru ɔ bɛmpa kɔ kəwur ka
ɔwanduni." 24 Salata àtei, tà ɔwanduni mà ɔ tey ɔkas kɔŋ
rɛyi ɔya kɔŋ ɔ gbɔthɔnɛ ɔrani kɔŋ, ɔwa ŋa ŋarəŋàŋ aŋ səkɛ
àdɛr ŋin. 25 Ɔwanduni rɛyi ɔwunibom aŋ la yi atiŋ, kɛrɛ aŋ
lapyɛ ti.

Aŋpɛnsa Ŋa Ɔwuni Kəpet

3 1 Ka ɛsɛm bɛ Yawɛ Ɔkuru ɔ bɛmpae, àmbok kɔnɔ tha
ba məsɔth bɛ. Àmbok ɔ yif ɔbɛra kəpa, "Ɔkuru ɔ kanɛ
nu tɛntɛnɛ kàmà nə te di màkomi ma ɛyint ya nɔ kunki."
2 Ka ɔbɛra ɔ gbakià kɔ kəpae, "Ɔ sɔŋ su màmari ma
kàdi màkomi ma ɛyint bɛ. 3 Kɛrɛ thas gbo màkomi ma àŋənt
àŋe yi ratɔŋ ka àŋkunk, mà sə teyi tə kədi. Ɔkuru ɔ kanɛ
su kàmà sə te ma di. Ɔ pa kàmà sə te ràs gbonɛ àŋənt ŋati.
Ɔ pa bepi sə yɔ yie sə tə fi."
4 Kà àmbok ɔ gbaki kəpae, "Təteŋ tha hɔ nə bayɛ kəfi.
5 Ɔkuru ɔ tàrà ti kəpa àŋlɔkɔ mà nə di màkomi ma àŋənt
ŋatie, nə təyi mɔ Kuruàŋ ka tàrà tàfinɔ rɛyi tàləsàŋ."
6 Kà ɔbɛra ɔ nənk to àŋənt àŋe àmbɔthkəli, ɔwa to
màkomi mati mə kàl bɔth die. Ɔwa ɔbɛra ɔ kàl nənk kəpa,
pə təyi ti àpa àfinɔ ɔthasər tə kəba kətemp. Ɔwà kà ɔ pim
aŋkomi ŋa àŋənt àŋe ɔwa kà ɔ di ŋi. Kà ɔ kàl kəkɔnɛ yer

ɔwos kɔŋ, ɔwa ɔwos kɔŋ sɔ kà ɔ di. 7 Mà aŋ po di màkomi
ma àŋənt àŋe, Ɔkuru ɔ la màŋ ŋa kàmà aŋ te die ka aŋsɔthɔ
kəsɔthnɛ. Ɔwa kà aŋ tàrà kəyi ŋa tiŋ. Ka aŋ sɔth ɛbɔpər tə
kəgbəpər ɛyɛthɛ yaŋ.
8 Mà àret rəpo thɔflàe, ɔwanduni yi ɔrani kɔŋàŋ aŋ təlà
Yawɛ Ɔkuru mà mə ɔ kɔth ro kunk ɔwa kà aŋ mànknɛ ka
ɛyint. 9 Kà Yawɛ Ɔkuru ɔ tela ɔruni, kà ɔ yif kɔ kəpa, "Rəke
ŋ yie?"
10 Kà ɔruni ɔ gbaki kəpa, "I təlà mu nɔ kunk kɛrɛ i nesà
tà mà i yi min tiŋe, ɔwa tà i mànknɛ."
11 Kà Ɔkuru ɔ yif kɔ kəpa, "Kànɛ tɔri mu kəpa na atiŋe?
Nə po di àŋkomi i la kanɛ nu kàmà nə te dii?"
12 Kà ɔruni ɔ kanɛ Ɔkuru kəpa, "Ɔbɛra ŋ tàkà mi tə kəyi
rɛyi minɛŋ, kɔnɔ sɔŋ mi àŋkomi ŋati ɔwa kà i di ŋi."
13 Kà Yawɛ Ɔkuru ɔ yif ɔbɛra, "Kɔɛŋ gbeŋ ŋ yɔ àtày
àtae?" Kà ɔbɛra ɔ pa, "Ambok kɔnɔ tɔns mi kà i di ŋi."

Ɔkuru Ɔ Thàlər Ɔ Ɔwunibom Reyi Ɔwanduni

14 Kà Yawɛ Ɔkuru ɔ kanɛ àmbok, "I ti thàlər mu ta àte
ŋ po yɔ àte. Mun son ka tàsɛm bɛ, munɔ mə sɔthɔ àŋthàlər
àŋe. Kətəp thɔŋ ka àke ŋ tə linɛ ka àkor kàmu. Ɔwa kàthɔf
kà ŋ ba kədi haŋ thànkàŋ àŋesəm àmu àŋ poŋ. 15 I ti b
rəfadeŋ kətɔŋ kàmu rɛyi ɔbɛra ŋ re tɔŋse. Aŋwuth ŋɔŋ
tə gbəmər ràbomp ràmu, ɔwa munɔŋ ŋ təgbàm tàbəth
təŋaŋ."
16 Kà Yawɛ Ɔkuru ɔ kanɛ ɔbɛra kəpa, "I ti bàrà r
àŋsɔmpanɛ mà mə ŋ yi mun kore, ɔwa ŋ tə kàl təlnɛ ɔb
ka kàkom. Halisa mà mə ŋ po təlnɛ mɔyɛŋe ŋ tə kàl gbo
məfela məbana ta ɔwos mu. Ɔwa ŋ təyi roratha kɔŋ."

17 Kà Ɔkuru ɔ kanɛ ɔwanduni kəpa, "Təsalata mà
gbasi tàpa ta ɔrani kàmu ŋ di àŋkomi àŋe i yamari mu kàı
ŋ te die, i ti ranka ti àŋthɔf. Ŋ tə worək àŋthɔf haŋ thàŋk
àŋesəm àmu aŋ poŋ. Yenka àŋ gbəli wurà mu rəka rɛ
rəbeki. 18 Kereŋ rɛyi təbànk tà ba kəlɔkɔ ka àŋthɔf. Ɔwa
tə di yɛt ya ro kànth. 19 Ŋ tə worək àŋthɔf haŋ ŋ raŋɛ,
kəyɔ rəka rə lɔkɔ ri. Màpanth àme mà ŋ ba kəyɔ haŋ thàk
ŋ kàl ka àŋthɔf. Rà kəthɔf rà i wurà mu, ɔwa rə kəthɔf rà
ba kəkàl kə ləpsɔ."
20 Ɔruni kà ɔ tela ɔrani kɔŋ If, àtesomae kɔnɔ yi ɔkà
ka aŋfəm akəpet bɛ. 21 Kà Yawɛ Ɔkuru ɔ gbasi ɛreka
ɛsɛm kà ɔbɛmpanɛ ŋa suma.

Ɔkuru Ɔ Bàl Adàmàŋ Yi Ifàŋ Kəwur Ro Kunk

22 Kà Yawɛ Ɔkuru ɔ pa, "Ɔwa kakei, ɔwuni kəpet ɔ
səkɛ mɔ siàŋ ka kàtàrà tàləs rɛyi tàfinɔ. Tiàŋ tà sə te selɔ
kàmà ɔ di sɔ màkomi ma àŋənt ŋa àŋesəm, kàmà ɔ te
àŋesəm àthànkaŋ thəbana." 23 Kà Yawɛ Ɔkuru ɔ bàl ɔwı
kəpet ka àŋkunk kà ɔ yɔ kɔ ɔ worək àŋthɔf, àŋe Ɔkurı
wɔth ta kàbɛmpa kɔe. 24 Mà Ɔkuru ɔ po bàl ɔwuni kəpet
àŋkunk kà ɔ təmər ri abumər aŋe mə a tela Tɛrubim.
təmər ŋa ka àŋgbàp àthɔrɔŋ ŋa ro Idɛn (ro aŋkunk aŋ y
kà Ɔkuru ɔ kàl bot ri àŋgbathɔ àŋe ba màrae, ɔwa àŋ làft
làfthɛ ka ɛkɔŋ bɛ, tə kəbum àŋənt ŋa àŋesəm ro kunk.

Published by
The Bible Society in Sierra Leone
P.O. Box 1169
FREETOWN, Sierra Leone
© The Bible Society in Sierra Leone, 1993
Illustrations by Horace Knowles
© The British and Foreign Bible Society,
London, England, 1954, 1967, 1972.
ISBN 9966-40-451-1
THEMNE GENESIS 560P UBS-EPF 2M 1994